

Gillevägen-Planiavägen (Sickla)

Stadsbyggnadsprojekt för Gillevägen-Planiavägen, Sicklaön 276:1,
Sickla på västra Sicklaön, Nacka kommun

Gestaltningssprogram

Dnr KFKS 2015/26-214
Projekt 9248

Illustration som visar möjliga byggnader sett från korsningen Nysättravägen-Gillevägen

Innehållsförteckning

1. Inledning

Syfte

Innehåll och funktion

Dokumentets status

Processen

2. Analys och idé

Övergripande

Kulturhistorisk närmiljö

Naturvärden

Landskaps- och stadsbild

Grönstruktur

Bebyggelseypologier

Siktlinjer

Ljusförhållanden

Kopplingar och riktningar

3. Idé för det offentliga rummet

4. Idé för byggnad

5. Skuggstudie

Medverkande: Programmet med dess illustrationer och foton har tagits fram av Liljewall arkitekter och Onzo AB i samverkan med Sweco/ Nacka kommun. Stockholm 2016-17.

1. Inledning

Syfte

Gestaltningssprogrammet har tagits fram i syfte att tydliggöra detaljplanen avseende byggnadernas och utemiljöns gestaltning. I programmet framgår ett antal principer som ska tillämpas vid utbyggnad av detaljplanen. Handlingen fastställer en ambition och kvalitetsnivå som alla inblandade parter står bakom beträffande utformning, material, teknik och utförande.

Innehåll och funktion

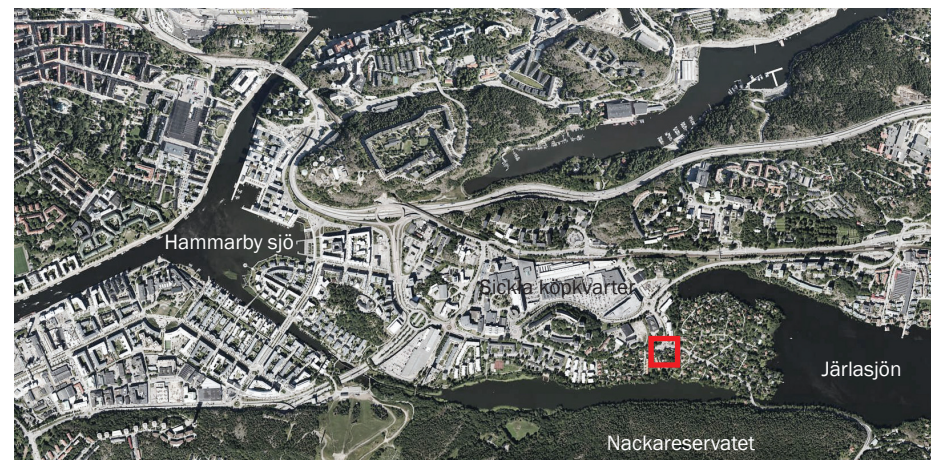
Programmet innehåller en beskrivning av tankarna bakom bebyggelseförslaget och hur det bör genomföras för bästa resultat.

Dokumentets status

Gestaltningssprogrammet ger vägledning till utformning av tomt och byggnader utöver detaljplanens bestämmelser och beskrivning. Det ska förtydliga och komplettera intentionerna i detaljplanen och utgöra program för kommande projekterings- och granskningsinsatser. Tillsammans med detaljplanen utgör gestaltningssprogrammet också underlag vid upprättande av exploateringsavtal.

Processen

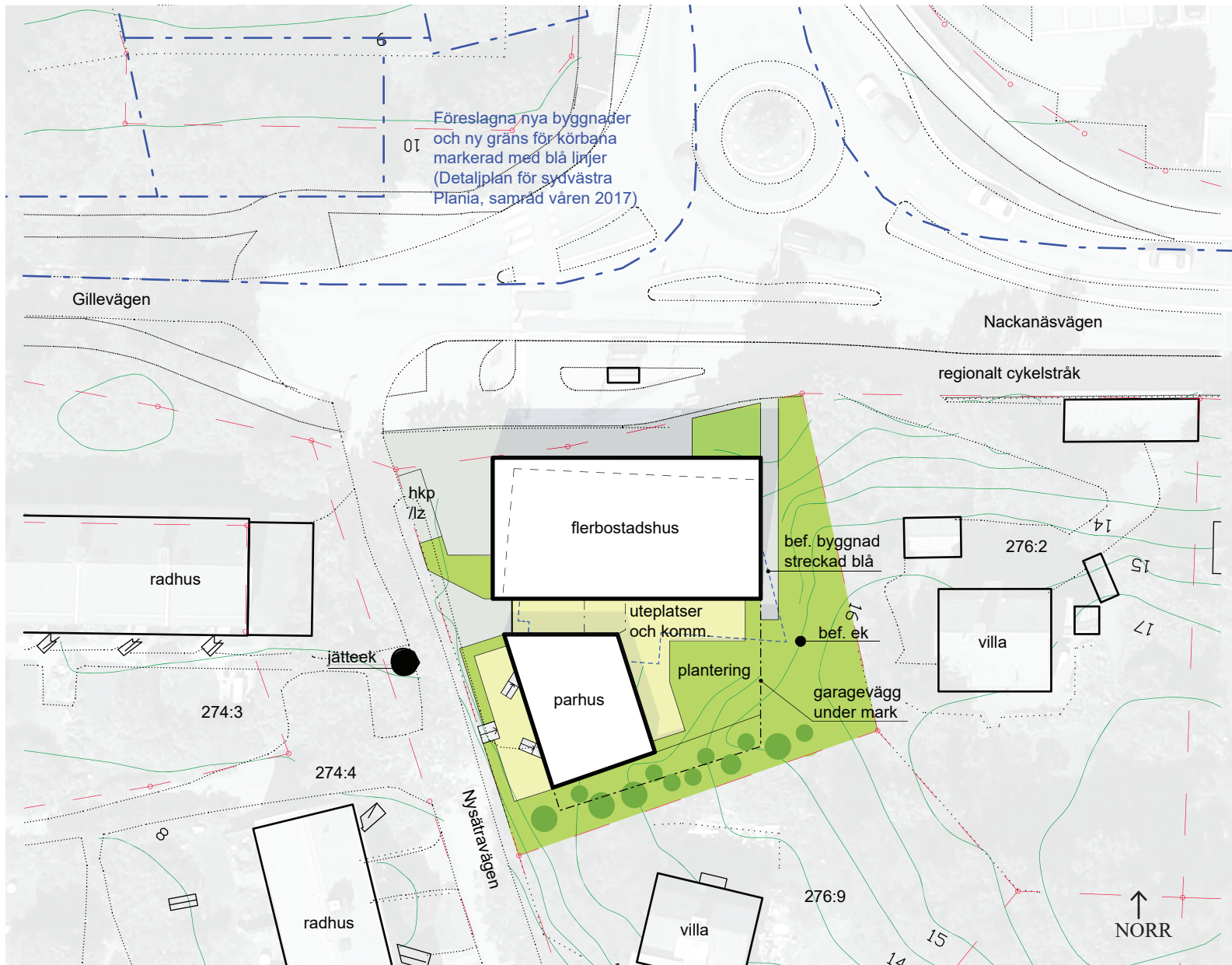
Gestaltningssprogrammet biläggs detaljplanen och utgör en fördjupad beslutsgrund för antagande av detaljplan. Gestaltningssprogrammet ska även utgöra beslutsgrund i efterföljande bygglovs- och genomförandeprocess.

Fastigheten inom röd ruta

Fastigheten inom röd streckad ruta

Fastigheten bebyggd utifrån detaljplanen. Skala 1:500

2. Analys och idé

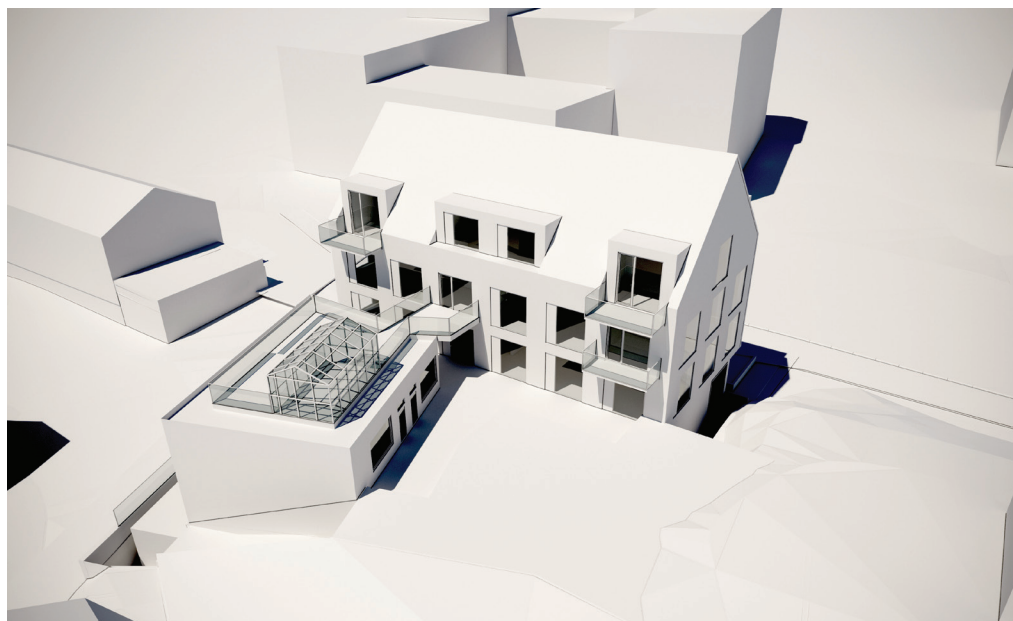
Övergripande

Fastigheten ligger vid mötet mellan Gillevägen-Nackanäsvägen, Planiavägen och Nysättravägen. Fastigheten är en del av Nysätra villaområde men gränsar i norr mot det mer storskaliga Planiaområdet. I Planiaområdet planeras för närvarande (2017) en tät stadsbebyggelse i kvartersform. Nysätra villaområde är utpekade som "gles blandad bebyggelse" i Nacka översiktsplan. Inriktningen säger att bebyggelse inom områden med denna beteckning ska vara i högst två våningar men att enstaka högre hus kan vara möjliga i vissa lägen. Aktuell fastighet bedöms vara ett särskilt läge där en något högre byggnad kan tillåtas.

Övergången mellan stad och villaområde hanteras gestaltningsmässigt genom att byggnaden delas upp i två diskontinuerliga enheter; ett större och ett mindre hus. Det större huset är ett flerbostadshus i tre våningar plus en vindsvåning under ett brant tak. Bottenvåningen är vigd för verksamheter och publika ändamål.

Mot söder medges en lägre volym i form av ett parhus i högst två våningar. Parhuset är indraget mot Nysättravägen och har egen förgårdsmark som kan användas som trädgård. På parhusets tak finns det möjlighet till en terrass och ett växthus.

Norr och väster om flerbostadshuset skapas en liten platsbildning/torg. Bottenvåningen tillsammans med busshållplatsen och det lilla torget kopplar och avslutar den framväxande kvartersstaden på andra sidan Gillevägen.

Tänkta byggnader sedda från luften och söderifrån. Endast byggnadsvolymer och mark redovisas, ej vegetation.

Fotomontage som visar tänkt flerbostadshus sett från norr och Planiavägen. Observera att huset är redovisat som vit volym utan fasadbeklädnad.

Kulturhistorisk närmiljö

De angränsande fastigheterna Sicklaön 276:2 och 276:9 är bebyggda med villor från tidigt 1900-tal. Väster om fastigheten, på andra sidan Nysättravägen, finns ett radhusområde från 1940-talet; Trollebo-Nysätra (Sicklaön 274:3 och 4). Området uppfördes 1943 efter ritningar av arkitekterna Sven Backström och Leif Reinius. Radhusen har ett avskalat formspråk med grå sockel, ljusa putsade fasader, vita fönsterbågar, mörka balkongfronter och flacka sadeltak.

Idé: Mot Nysättravägen plockar parhuset och flerbostadshusets gavel upp delar av de befintliga radhusens karaktärsdrag. Flerbostadshusets gavlar samt parhusets fasader kläs i en ljus puts som går i ton till radhusens putsulör. Parhuset är placerat ca 4,5 meter från fastighetsgräns, Nysättravägen och den befintliga muren vilket ska återspegla radhusens förgårdsmark. De trappor som kommer behövas för att ta upp höjdskillnaden vid parhuset snedställs för att ytterligare återkoppla till radhusen.

Mötet med **nya Nacka**
mot Planriavägen

Mötet med **äldre Nacka**
längs Nysättravägen

Byggnaderna har olika karaktär och relaterar olika till sin omgivning beroende på angränsande bebyggelse.

Naturvärden

Huvuddelen av fastigheten är idag hårdjord eller bebyggd, men naturmark finns i form av en liten backe med lövträd. Två mindre ekar finns inom fastigheten och på Nysättravägen finns en jättek som delvis sträcker sig in över fastighetsgränsen.

Idé: Vid utbyggnad bör det eftersträvas att det skapas så lite hårdjord yta som möjligt. Förslaget överbyggda garage ska göras planterbart vilket medger att jord läggs ovanpå. En av de två mindre ekarna i fastighetens östra del behålls. På parhusets tak kommer det finnas möjlighet till terrass och odling för de boende. Förgårdsmarken mot Nysättravägen ska ha en markbeläggning som är genomsläpplig och planterbar. Mot norr och öster planeras växtbäddar för hantering av dagvatten från torget och ytan norr om flerbostadshuset. Torget bör ha en stenbeläggning med breda fogar för viss genomsläpplighet. Hårdjord yta kommer primärt att utgöras av flerbostadshusets tak, torget och ytan framför flerbostadshuset samt en del av gården.

Radhusområdet Trollebo-Nysätra längs Nysättravägen.
Rit av arkitekterna Backström & Reinius.

Landskaps- och stadsbild

Fastighetens fyra sidor vetter mot olika typer av bebyggelsemiljöer. Från norr och Planiavägen utgör fastigheten ett centralt fondmotiv. Detta tema kommer ytterligare att förstärkas då kvartersstaden i Planiaområdet byggs ut och ett torg placeras på motsatt sida fastigheten. Från söder och den smala gatan Nysättravägen upplevs fastigheten däremot intim och kuperad. Längs fastigheten löper en mur som tar upp den gradvist ökande höjdskillnaden mot Nysättravägen. Jätteeken har tyvärr dokumenterade skador och kommer sannolikt att beskäras kraftigt för att inte utgöra fara.

Idé: Mot söder och villområdet är skalan låg. Den befintliga muren kan återuppbyggas (huruvida dagens sten kan användas utreds i kommande skeden) och bildar fortsatt sockel till fastigheten. Utformningen mot norr och Planiavägen ska vara anspråksfull och visuellt intressant. Ett litet torg placeras vid korsningen Nysättravägen-Gillevägen. Byggandens fasad mot norr signalerar "stad" med sitt material och publika bottenvåning.

Nysättravägen sett söderut med sin smala passage förbi jätteeken.

Grönstruktur

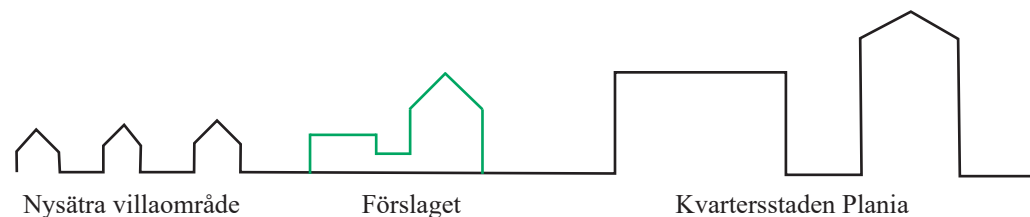
Fastigheten berörs inte av något utpekade grönstråk i kommunens dokument.

Idé: Nysättravägen upplevs med jätteeken, de lummiga villaträdgårdarna framför respektive radhus som ett mycket lugnt och grönt stråk. Denna upplevelse kan bibehålls och utvecklas. Parhusets trädgårdar, terrassen samt möjligheten att placera ett växthus på parhusets tak, växtbäddar bygger vidare på Nysättravägens gröna karaktär.

Bebyggelsestypologier

Angränsande bebyggelsestypologier på samma sida Nackanäs/Gillevägen är enfamiljshus och radhus. Norr om vägen planeras högre flerbostadshus i mellan fyra och sex våningar.

Idé: Förslaget blir med sin utformning en övergång mellan stad- och villaområde. Se konceptuell bild nedan:

Siktlinjer

Siktlinjer finns mellan Sicklasjön och längs Nysätravägen liksom längs Gillevägen-Nackanäsvägen.

Idé: Inga viktiga siktlinjer bryts sett från ögonhöjd från omkringliggande gator. Byggnaderna är placerade med häyn till radhusområdet genom att byggnadens liv är indraget från Nysätravägen. Nya boende kommer erbjudas mycket goda siktförhållanden.

Ljuförhållanden

Fastigheten ligger något lågt relativt fastigheter söderut inom kvarteret men har goda ljuförhållanden.

Idé: Nya byggnader kommer skugga främst gatan norrut. Ingen nu boende drabbas av skuggning på grund av förslaget. Föreslaget torg kommer vara solbelyst från lunchtid och framåt.

Gatunät och stråk

Norr om fastigheten, längs Nackanäs- och Gillevägen, löper det regionala cykelstråket. Dagens angöring till fastigheten är trafikfarlig med backrörelser över cykelstråket.

Idé: Förslaget innebär att fastigheten angörs från Nysätravägen i höjd med jätteeken. Befintlig in- och utfart till parkering försvinner. Boende väntas primärt att välja att åka norrut till Gillevägen-Planiavägen.

Kopplingar och riktningar

Upplevda riktningar på platsen är tydligt nord-syd respektive öst-västliga.

Idé: Flerbostadshuset placerar sig i rät linje mot busshållplats och gata och stärker därmed dagens riktningar. parhuset placerar sig i liv med Nysätravägen.

Fotomontage som visar tänkta byggnader sedda från söder och Nysätravägen. Observera att nya byggnader är redovisade som vita volymer utan fasadbeklädnad.

3. Idé för det offentliga rummet

Flerbostadshuset ska förhålla sig tydligt "urbant" till det offentliga rummet med en bottenvåning för verksamheter. Förslaget skapar en tydlig gräns mellan offentliga och privata zoner (gata-gård). Entrén till bostäderna finns på på torget längs Nysätravägen. Byggnaden kragar ut lite över torget för ökad offentlig karaktär. På det lilla torget framför flerbostadshusets gavel finns en tillfällig besöksparkering kombinerad med lastplats.

Torget, gatan, hantering av höjdskillnader, sambandet med jätteeken samt garageinfarten ska ses som en gestaltningsmässig helhet. Torgets markbeläggning liksom den yta norr om flerbostadshuset görs som ett sammanhängande offentligt "golv" av stenläggning. Räckerna liksom övriga plåtdetaljer målas svart eller grå lika fasaderna mot norr och söder. Utkragande balkonger undviks mot norr och väster. Offentlig belysning ska vara lågt placerad längs fasad eller på pollare. Skyltning för verksamheter görs med fördel utan så kallade ljuslådor. Växtbäddar nedanför flerbostadshuset norra respektive västra fasad planteras med buskar.

Fasad mot norr

Fasad mot väster

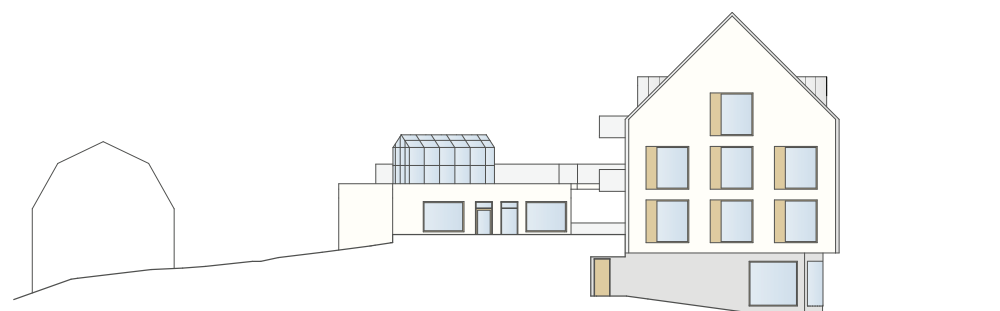
Referensbild över lilla torget samt hur stenläggning på torget kan utföras med breda fogar.

4. Idé för byggnaden

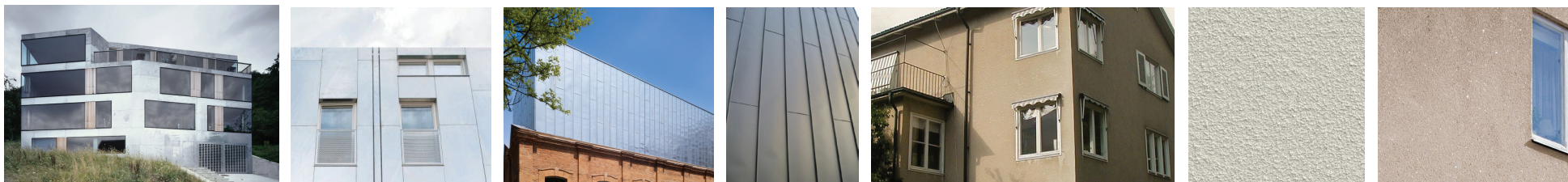
Byggnaderna ska plocka upp ett antal typiska detaljer från mitten av 1900-talet och kompletterar dessa med ett samtida formspråk. Både flerbostadshuset och parhuset är avskalade och följer geometriska grundformer. Fönster placeras gärna nära eller i liv med fasad samt nära hörn på bygganden om det behövs. Taket på parhuset är flackt/platt. Flerbostadshusets fasader och tak mot norr och söder består av zinkfärgad bandfalsad plåt. Fönsterindelning planeras för att följa bandens bredd. Fönsterbläck, stuprör samt andra plåtdetaljer utförs diskret. Taksäkerhet, huvar, ventilation och annat som stör intrycket av ett obrutet tak placeras om möjligt mot söder på flerbostadshuset. Fönster får gärna utgöras av våningshöga och sammanhängande partier som utgörs av ett stort fönsterglas med vädringslucka i sidan. Fönster, vädringsluckor och dörrpartier utförs i trä eller träliknande material. Flerbostadshusets gavlar samt parhuset kläs i puts i en ljus nyans som anpassas mot radhusens putskulör. Balkongräcken utförs lätta och genomsläppliga med exempelvis flätat stålnät. Takterrassen görs med fördel något indragen för dämpad visuell påverkan. Gården utgörs av ett planterbart bjälklag som ger en sömlös och nästan dold övergång från övrig tomtmark. Under gården finns möjlighet till två våningar för parkering, förråd och teknik.

Fasad mot söder

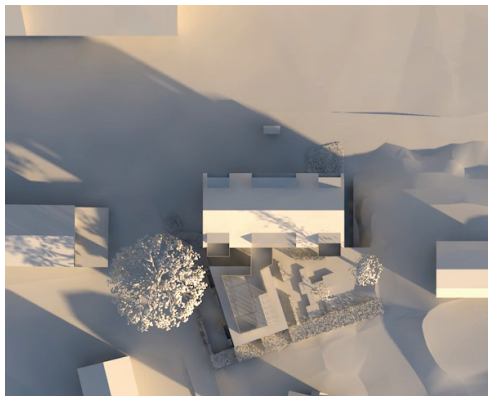
Fasad mot öster

Referensbilder på zinkfärgad plåt i olika former, ljus och patina samt bilder på slät ljus puts. Plåtdetaljer, exempelvis stuprör, utförs diskret (se bild 2 från vänster)

5. Skuggstudie

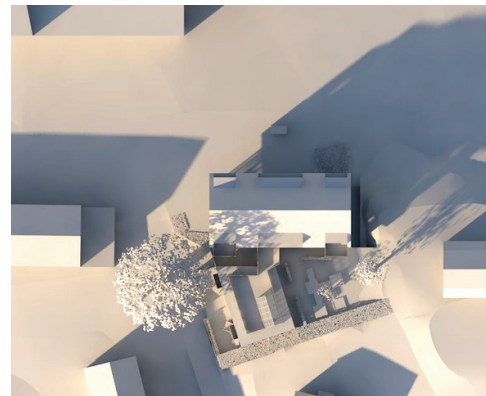
Vårdagjämning

08:00

12:00

16:00

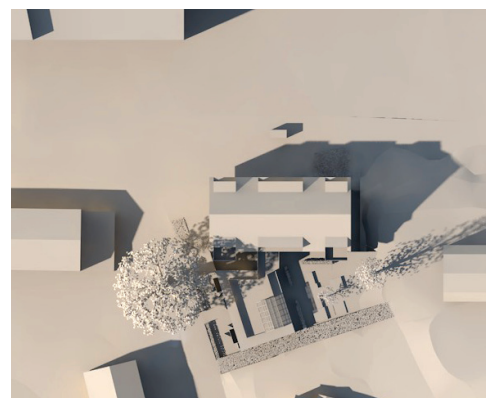
Sommarsolstånd

08:00

12:00

16:00

20:00